A°. 1826. N°. 96.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 15 Augustus.

FRANKFORT, den 10. Augustus.

De courant van Petersburg deelt het programma mede van de plegtigheden, welke bij de intrede van HH. KK. MM. binnen Moskou zullen plaats hebben. Hoogstdezelve zullen den 30. te Petrowskij Dwarez, 3 wersten van Moskou, aankomen. Den 1. Augustus zullen zij hunne intrede binnen deze hoofdstad doen. De Keizer zal den 2. en 3. de troepen in oogenschouw nemen.

Alle de militairen zullen den 4. en 5. in de vlakten van Dewitsche Pole worden onthaald.

Den 7., 8., 9. en 10., zal Zijne Maj. bij de zittingen van alle burgerlijke en militaire autoriteiten het voorzitterschap bekleeden. De kroening is op den 18. bepaald. De Keizer zal den 19. en 20. aan alle standen gehoor verleenen.

De ambtenaren van alle dicasterien, zoo wel als de opzigters van den handel, zullen den 21. en 22. ten koste van Z. M. in den nieuwen schouwburg worden onthaald. HH. KK. MM. zullen zich met de geheele keizerlijke familie derwaarts begeven. Van den 24. tot den 29. zullen de troepen alle dagen militaire manoeuvers verrigten. De drie schouwburgen zullen den 28. geopend worden. De Keizer zal den 30. Moskou verlaten, om zich naar Warschau te begeven.

Van den 11. Augustus.

Van de grenzen van Moldavie wordt den 24. Julij het volgende geschreven:

Volgens berigten uit Jassij, van den 20. dezer, bevonden zich de Turksche commissarissen *Hadi* en *Ibrahim*-effendi, afgevaardigden van de Porte tot de onderhandelingen te Ackermann, op dat tijdstip nog te Jassij. Het openen der onderhandelingen met de Russische gevolmagtigden, moest, zoo als men weet, op den 13. plaats hebben, doch is, zoo men zegt, drie weken uitgesteld.

— Uit Smirna meldt men den 3. Julij het volgende:

Sedert den opstand te Konstantinopel zijn wij hier in de grootste ongerustheid opzigtelijk de janitsaren dezer stad, die op het uit de hoofdstad ontvangen bevel, wel is waar, hunne ketels en teekenen aan den pacha hebben afgegeven, maar volstrektelijk hunne wapenen niet hebben willen afleggen. Verscheiden ortas hebben verklaard, dat, wanneer men dezelve wilde ontwapenen, zij niet alleen zouden weerstand bieden, maar ook gemeene zaak maken met de janitsaren, die zich ten getale van 50,000 te Aleppo en Damascus in garnisoen bevinden, en welke zich stelliglijk verzet hebben tegen het bevel van den Sultan, betrekkelijk de invoering van de Europische krijgstucht. Het getal der zich hier bevindende janitsaren beloopt tusschen de 10 en 12 duizend; men moet bekennen, dat de tegenwoordigheid der Fransche, Engelsche, Oostenrijksche en Sardinische eskaders het meest hebben toegebragt tot behoud vande rust tot op dezen oogenblik.

Van den 12. Augustus.

De prins van *Metternich* is gisteren avond alhier aangekomen. Z. H. begeeft zich naar den Johannisberg.

— Een berigt uit Napoli di Romania, van den 3. Julij meldt, dat aldaar eene korvet van 36 stukken, tot de afdeeling van lord *Cochrane* behoorende, benevens twee stoomschepen, waren aangekomen. Men zegt, dat zij zich naar de wateren van Cerigo zouden begeven. Bevestigt zich dit, dan laat zich een aanval op de Egiptische vloot te Navarino vermoeden.

— Het schijnt, dat de verkiezing voor de vergadering der Staten in Hessen-Darmstadt zeer moeijelijk gaat en de kiezers niet opkomen. De regering heeft bevigt gegeven, dat zij de namen der burgers, die zich aan de stemming onttrekken, door den druk bekend zal maken. In sommige steden zijn er ambtenaren, vergezeld van soldaten, in de huizen gegaan, om de stembriefjes op te nemen. De weerzin der burgers in het stemmen wordt aan de verrigtingen der laatste Staten-vergadering toegeschreven, welke, in plaats van, zoo als men gehoopt had, de belastingen te verminderen, dezelve nog verzwaard heeft.

— De politie van Frankfort is thans onledig met het vervolgen van eene bende roovers, waartoe lieden uit den aanzienlijken stand behooren. Men heeft er reeds achttien, zoo vrouwen als mannen, gevat, die in zeer deftige logementen of huizen hunnen intrek hadden.

— Volgens berigten uit Bucharest, hebben zich aldaar sporen der pest geopenbaard.

WEENEN, den 4. Augustus.

Bij de trekking der groote loterij van de goederen te Praag, op den 31. Julij en 2. Augustus, is de heerlijkheid Zahradka gevallen op No. 39,211, het huis in Praag op No. 56,620, de fabriek op No. 29,052, een prijs van 5000 fl. w. w. op No. 12,134, en No. 79,902, een van 2000 fl. op No. 23,980, een van 1500 fl. op No. 38,656, een van 1000 fl. op No. 33,931, 71,964 en 5583.

PETERSBURG, den 29. Augustus.

Z. K. H. prins *Karel van Pruissen* is den 28. Julij naar Moscou vertrokken.

— De korvet *de Onderneming*, onder bevel van den kapitein-luitenant *Katzalow*, is den 10. dezer te Kroonstad aangekomen, na eene reis rondom de Wereld, welke drie jaren en achttien dagen geduurd heeft.

— Z. M. de Keizer heeft de volgende dagorder aan de Russische legers uitgevaardigd:

» Dappere Russische legers! Toen op de gedenkwaardige dagen van den 26. December 1825 en 15. Januarij 1826, uwe getrouwheid een onverwinlijk bolwerk rondom den troon vormde, onze tempels voor ontheiliging behoedde en het vaderland van de ijsselijkheden eenes opgerotten verloste, verwittigde ik u, dat in uwe gelederen mingde, die aanlokkers van onlusten en regeringloosheid schuilden. Gij hebt zoo met schrik en verontwaardiging teruggestooten; de justitie heeft thans over hun het uitspraak gedaan; het door hen verdiende vonnis is ten uitvoer gebragt, en de armee is gereinigd van de besmetting, welke haar evenzeer als geheel Rusland bedreigde. Op heden zijn, met de hulp des Almagtigen, op de plaats zelve, waar gij zeven maanden te voren uw bloed gestort en uw leven voor de verdediging van uwen Souverein opgeofferd hebt, op dezelfde plaats, waar de dappere veldheer, wiens aandenken bij de Russische armee onvergetelijk is, de graaf *van Miloradovitsch*, voor uwe oogen bezweken is, zijn er plegtige dankzeggingen aan den Heere geschied, *die door u het rijk gered heeft*, en gebeden zijn aan Hem opgezonden *voor de rust der ziel van hen, die voor hun geloof, hunnen souverein en hun vaderland gestorven zijn.*

Dappere Russische soldaten! Zulks ter uwer kennis brengende, betuig ik u mijne dankbaarheid en die van geheel Rusland. Behoudt immer de edele deugden, welke u steeds onderscheiden hebben; zijt godsdienstig, getrouw, dapper en onvermoeid, en de wereld zal erkennen, dat *God met ons is.*

PARAMARIBO, den 29. Mei 1826.

Het getal Nederlandsche schepen, hetwelk in den jare 1825 alhier is ingeklaard, bedraagt 72.

Naar de Nederlandsche havens zijn uitgeklaard 71 schepen. — Deze hebben gezamenlijk uitgevoerd: 23,850,064 ponden suikers, 4,491,887 ponden koffij, 2,192,387 ponden katoen, 1,366,31 ponden cacao, 56,702 ponden koper en tin, waartoe het district Nickerie heeft bijgedragen 359,696 ponden suiker, 50,006 ponden koffij, en 663,448 ponden katoen.

Voorts zijn hier gedurende hetzelfde tijdvak aangekomen 37 Noord-Amerikaansche schepen, en uitgeklaard 45, die aan Melassie hebben uitgevoerd 865,616 galonen.

De nieuw gebouwde Roomsch-Katholijke kerk, is op den 6. Maart ll. met eene bondige en welsprekende redevoering, door den wel eerwaarden zeer geleerden heer pastoor, *M. van der Weijden*, ingewijd. Deze plegtigheid werd door den gouverneur dezer kolonie en de verdere hooge autoriteiten bijgewoond, en liep ten algemeenen genoegen af. Het nieuwe kerkgebouw strekt tot een voldingend bewijs van het kunstvermogen en den smaak van onzen bekwamen architect *Willem de Vroome*, aan wiens talenten wij grootendeels ook ons nieuw en fraai waaggebouw hebben te danken.

Wenschelijk is het, dat onze Hervormde gemeente, die even als de Roomsch-Katholijke, door den noodlottigen brand van 1821, van haar kerkgebouw is beroofd geworden, eerlang zich ook in het bezit van een nieuw bedehuis, moge verheugen.

Men weet, dat in den voorleden jare voor ruim ƒ 30,000 te dezen einde in de Kolonie is ingeschreven, doch men verneemt tot nu toe niets van eenigen voortgang. Bij velen wordt de wensch geuit, dat bij deze gelegenheid, even als zulks op het eiland Curaçao heeft plaats gehad, de Hervormde en Luthersche Gemeenten tot eene Protestantsche Gemeente mogten worden vereenigd, waarbij zich tevens het verlangen paart, dat het getal van derzelver leeraars, die thans voor elke gemeente slechts één is, met nog eenen leeraar moge worden vermeerderd, de noodzakelijkheid waarvan wij thans te levendiger gevoelen, daar, bij het afwezen van Ds. *H. Uden Masman*, die onlangs met verlof naar het Moederland is vertrokken, beide gemeenten slechts door eenen predikant worden bediend, hetgene, bij ziekte of andere verhindering, zoo gerede lijk de geheele openbare Godsdienst bij de Protestanten zou kunnen doen stilstaan.

's GRAVENHAGE, den 11. Augustus.

Z. M. de Koning heeft goedgekeurd het ontwerp dat aan hoogstdezelven was onderworpen, door de Koninklijke Akademie van schoone kunsten te Antwerpen, tot de oprigting van een standbeeld van *P. P. Rubens* op een der voornaamste pleinen dier stad. De middelen ter bestrij-

ding der kosten van dit gedenkteeken zullen gevonden worden in eene *Nationale inschrijving*, en al de kunstenaren des rijks zullen uitgenoodigd worden, om mede te dingen naar het voorstel van het plan en model: het programma zal eerstdaags het licht zien.

— Omtrent de thans in Friesland en Groningen heerschende ziekten, is ons het volgende berigt medegedeeld:

» Zoo wel in Friesland als in Groningen heerschen op dit oogenblik koortsen, waardoor velen worden weggesleept. Menschen welke des avonds zich ontzettelijk bevonden, en wier ongesteldheid door den geneesheer niet voor gevaarlijk werd gehouden, zijn nog in denzelfden nacht overleden. In Groningen telt men, volgens berigten, tusschen de 6 a 7000 zieken, en dus bijkans een vierde van de bevolking dier stad. Het getal der slagtoffers wordt op zeventig begroot.

» Men heeft eerst getwijfeld, waaraan dit alles was toe te schrijven; doch daar het water tot nog toe op verscheidene plaatsen eenen ziltigen smaak heeft, de lieden van de mindere klassen ook het eerst van deze koortsen zijn aangetast geworden, en de ziekte zich naderhand tot de hoogste standen heeft uitgestrekt, zoo wordt de oorzaak nu gezocht in het overmatig drinken van het ziltig water, waartoe de arbeider, bij gebrek aan regenwater, gedrongen werd. Sommigen zijn van gedachte, dat ook als medewerkende oorzaak kan beschouwd worden het onmatig gebruik van panharing, waarvan de honderd stuks voor tien cents en minder verkocht worden, als ook den aanvoer van zeevisch, die welligt niet volkomen zuiver of versch was. Men herinnert zich hierbij, dat nog twee jaren na den watervloed van het jaar 1775, toen de zeedijken in Friesland waren doorgebroken, er mede kwaadaardige koortsen in die provincie hebben geregeerd.

» In Friesland, en bepaaldelijk te Heerenveen, heeft men eene inschrijving geopend om aan behoeftige zieken geneesmiddelen en verpleging te doen uitreiken, welk laatste als van eene hooge noodzakelijkheid in deze ziekte wordt beschouwd. Deze liefderijke voorzorge heeft reeds heilzame gevolgen gehad, en verstrekt den altijd weldadigen ingezetenen dier stad grootelijks tot eer."

(*Algemeen Nieuws- en Advertentie-Blad.*)

ZWOLLE, den 11. Augustus.

In den vroegen morgen van den 4. dezer, is de toren van het kerkgebouw der Hervormde gemeente te Rijssen, die zou afgebroken worden, ingestort. Niemand heeft daardoor eenig ongeluk bekomen; maar het voorste gedeelte der kerk is zeer beschadigd geworden, zoodat men hetzelve door balken heeft moeten onderschragen.

LEEUWARDEN, den 10. Augustus.

Met genoegen kunnen wij berigten, dat, op de Algemeene vergadering der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, op den 8. dezer gehouden, aan drie onzer stadgenooten de *gewone Gouden Medaille* is toegewezen, als: aan Mr. *C. P. E. Robidé van der Aa*, procureur bij de regtbank alhier, wegens zijn ingezonden antwoord op no. 1: » een stuje, waarin, op eene eenvoudige en duidelijke, doch vooral levendige en indruk makende wijze, wordt aangetoond, hoe rampzalig en schadelijk de gevolgen zijn van huiselijke achteloosheid, wanorde en verkwisting, en hoe men, in onderscheidene standen en betrekkingen, zijne huiselijke zaken moet inrigten, om zich en de zijnen niet alleen voor kommer, gebrek en schande te hoeden, maar ook het aangenaamste genot des huiselijken levens te verschaffen."

Aan den heer *W. H. Suringar*, wegens zijne ingezondene prijsverhandeling op no. 5: » Een godsdienstig, zedekundig en, zoo veel mogelijk onderhoudend leesboek, voor hen welke in gevangen-, tucht- en werkhuizen zich bevinden, ten einde daarvan inzonderheid op zon- en feestdagen gebruik te kunnen maken."

En eindelijk aan *L. Hoke*, rector der Latijnsche scholen hier ter stede, wegens de beantwoording van no. 9: » Eene redekundige of Logica voor jongelingen, die de scholen verlaten hebben."

Mengelwerk.

DE KONING.

Grootsche gewaarwordingen bezielen gewis het hart van elken *Nederlander*, wanneer hij zich den moed herinnert zijner Vaderen, en de standvastige dapperheid, waarmede zij eenmaal vrijheid van godsdienst en geweten hebben gekocht, en de onafhankelijkheid des Vaderlands bevochten.

Dankbaarheid moet zijne borst doen gloeijen, wanneer hij het oog vestigt op den troon, dien door eenen Koning ziet bekleeden, dien men in den volsten zin Vader van zijn Volk mag heeten, wiens lust het is, geluk en zegen te verspreiden, en die door zijne Vaderlijke regering met elken dag de banden naauwer doet aan een te snoeren, die Vorst en Volk moeten verbinden.

Maar streelend vooral zal het den *Nederlander* wezen, wanneer hij die herinnering aan de dapperheid zijner Vaderen, en die eerbiedige hulde aan den geliefden Koning, niet binnen de grenzen des Vaderlands ziet beperkt, maar ook vreemdelingen die voorregten van zijnen geboortegrond ziet erkennen.

Van daar dan ook, dat wij het der moeite waardig achten, de volgende plaats aan onze lezers mede te deelen, uit het Fransche werk van den Heer EUGENE DE MONGLAVE, ten titel hebbende *Histoire de l'Espagne*, en luidende aldus:

» *Je regrette de ne pouvoir m'étendre ici, avec quelques détails sur* » *cette mémorable époque, où le patriotisme des Pays-Bas triompha* » *des bourreaux du Tibère Espagnol. — Je voudrais montrer cette* » *belle figure du Prince d'Orange, l'un des fondateurs de la liberté* » *Hollandaise. — Voilà de grandes leçons et de nobles exemples! —* » *Fidèle à ces traditions de famille, un de ses fils met aujourdhui* » *toute sa gloire à défendre, à proclamer les droits de l'espèce hu-* » *maine. — L'Équitable histoire donnera un jour à* GUILLAUME I. *le* » *surnom de* VERTUEUX."

Zoo keurt een buitenlandsch schrijver U den eeretitel van *Deugdzame* waardig, edele navolger van dien Eersten WILLEM, die voor den grond dien wij bewonen goed en bloed heeft opgeofferd, en gevallen is door moordenaars handen, gekocht met het goud van den Spaanschen TIBERIUS! — Welk *Nederlander* heeft u in zijn hart dien naam niet reeds voorlang geschonken en herhaalt dien eeretitel van *deugdzame* niet met geestdrift, als de liefelijkste klank voor het Vaderlandsche oor! — Met stervende lippen werd het *Nederlandsche* Volk door dien Eersten WILLEM aan de zorg des Allerhoogsten aanbevolen! *En* op de luisterrijkste wijze werd, na menigvuldige beproevingen en rampen, dat gebed verhoord! — In U, geliefde Koning! heeft *Nederland* het kostbaarste kleinood ontvangen, dat voor eenig volk kan zijn weggelegd. — Van daar dan ook de hulde, door allen, zoo inwoners als vreemdelingen, aan uwe deugden toegebragt. — Maar wij weten het, uw hart vraagt en vordert die loftuitingen niet! — De liefde van uw volk is U genoeg, en het schoonste loon wordt door U gevonden in de zoo zalige bewustheid, van alles op te offeren aan het geluk en de welvaart der natie, die het voorregt mag genieten, U als haren Vorst en Vader te eerbiedigen.

BELASTINGEN.

In de laatst verloopene dagen heeft men verschillende ambtenaren van het Departement der Algemeene Ontvangsten over verregaande verongelijkingen hooren klagen, en velen met vrij wat bitterheid tegen de regterlijke magt hooren uitvaren.

De redenen dier misnoegdheid liggen daarin, dat een aantal actien, door de administratie aangebragt, tot deszelfs nadeel zijn uitgevallen, en dezelve in die procedures heeft gesuccumbeerd. Terwijl men echter aan zijde der administratie op eene geweldige wijze is verbitterd, heeft het alle weldenkenden verblijd, door die uitspraken het bewijs te verwerven, dat ieder ingezeten tegen verongelijking is beveiligd, en dat de Regtbank er verre af is, zich de onderdanige dienares van het Departement der Ontvangsten, tot het vervullen van den wensch van al deszelfs ambtenaren, te betoonen, gelijk sommigen dat schijnen te willen.

Het gebeurde zal eenen gewis weldadigen invloed uitoefenen op de toekomstige handelingen van wege de administratie, daar men meer omzigtig zal worden in het vervolgen en aanbrengen van zaken, welke den toets van regt en billijkheid niet kunnen doorstaan, en alleen ten doel hebben, om de schatkist, hoe dan ook, te verrijken.

Over het algemeen vinden wij het te betreuren, dat ambtenaren met eenen geest zijn bezield, die hen onmisbaar de afkeuring en den weerzin van het publiek moet berokkenen.

Het opbrengen van belastingen is onafscheidelijk van elke burgermaatschappij, en wanneer die lasten gematigd zijn en op gelijke schouders dragen, zal ieder burger gereed zijn, zijn aandeel bij te brengen. — De wetten, welke die opbrengsten regelen, moeten ten rigtsnoer strekken voor ambtenaren en belastingschuldigen, en dezelve moeten zoodanig worden verklaard, dat men zoowel het belang der ingezetenen, als dat van 's Rijks schatkist behartige. — En gaan de ambtenaren aldus te werk, dan kunnen zij er op rekenen, dat het publiek hen geenszins vijandig zal zijn.

Maar, wanneer de wetten, welke den inwoner tot eenen waarborg moeten strekken, steeds ten zijnen nadeele worden uitgelegd, wanneer dezelve op allerlei wijzen worden verwrongen en verdraaid, om al meerder en meender voordeel voor de schatkist te vinden; wanneer die verdraaide uitleggingen de grond worden voor allerlei vexatien, wanneer de ingezetenen dagtenhoven aan onbeschofte behandelingen van zijde der mindere ambtenaren zijn blootgesteld; wanneer geldzucht blijkbaar het eenige doel wordt waarnaar men streeft, en regt en billijkheid met voeten worden getreden, dan is het als of men eene gepantserde toovenares voor zich ziet, die schijnbaar door wetten wordt gedreven, maar inderdaad niets anders dan de vermeestering van het goed der inwoners ten doel heeft harer daden.

Een dergelijk gedrag vertrijdde men in alle gevallen, en men verlieze nimmer uit het oog, dat ook de schatplichtige regten heeft, op welker eerbiediging hij volkomene aanspraak heeft. Waar men ergens met zorgvuldigheid alles moet vermijden, wat naar verdrukking zweemt, dan is het in een land, dat onder het bestuur van eenen Koning, wiens [illegible] — Waar de Vorst als *Vader* handelt, voegt het [illegible] ambtenaar niet, als *dwingeland* te werk te gaan, en het volk zal eindigen met zich halstarrig te verzetten tegen de verdrukking van hen, die, hoe verre ook verwijderd van den glans des troons, nogtans verpligt zijn, de inzigten van den Souverein te eerbiedigen en in zijnen geest tot het groote doel te helpen medewerken, dat hij zich heeft voorgesteld, het geluk des Volks, de welvaart des Vaderlands.

Door verdrukking en vexatien kan dat doel nimmer worden bereikt, en ambtenaren, die zich daaraan min of meer schuldig maken, dienen te beseffen, dat hunne gedragingen lijnregt met den wil des Konings strijdig zijn, en dat zij, die, welligt door eenen verkeerden beroepsijver gedreven, op allerlei wijze de opbrengsten zoeken te verzwaren, hunnen eigenlijken pligt verzaken, terwijl zij loffelijk zouden te werk gaan, wanneer zij niet datgene uit het oog verloren, wat door 's Konings ministers meer dan eenmaal in het openbaar werd gezegd.

Over den TEGENWOORDIGEN TOESTAND van het EILAND JAMAIKA.

Phijsieke toestand. Het belangrijkste eiland onder de *Antillen*, met betrekking tot de scheepvaart en den handel, is *Jamaika*. Ook de natuuronderzoeker stelt veel belang in dit eiland, hetwelk in deszelfs Phijsieken staat veelvuldige verschijnselen oplevert. Men vindt op hetzelve lange bergketenen, tusschen welke diepe dalen heenloopen; rotsen, die zich loodregt uit de aarde verheffen; groote en diepe holen, snelvlietende stroomen en ondoordringbare bosschen. De grond is buitengemeen vruchtbaar en brengt alle gewassen van den keerkring in overvloed voort. — De blaauwe bergen, in het oostelijke gedeelte van het eiland gelegen, verheffen zich 7000 voet boven de oppervlakte der zee en zijn naauwelijks te beklimmen. In het binnenste der holen vindt men eene menigte dropsteenen; in de gemeente *St. Anna* is eene grot, door pijlaren gevormd, welke naar eene Gothische kerk gelijkt. Men vindt op *Jamaika* geen andere metalen dan koper en lood; de grond wordt alleen tot den akkerbouw gebezigd. — Even als de andere *Antillen*, wordt *Jamaika* door de gele koorts bezocht. Deze besmettelijke ziekte heeft hier de zeldzame eigenschap, dat zij de negers en de mulatten verschoont, als zij de blanken wegmaait, en deze niet aantast, als de anderen bezwijken. De muskieten lijden op *Jamaika* het minst door de gele koorts.

Regering. Na het in bezit nemen door de Engelschen in den jare 1655, werd dit eiland gedurende 8 jaren eene militaire regering. In het jaar 1660 werd daaraan toegevoegd een raad, uit 12 der aanzienlijkste kolonisten bestaande, toegevoegd. Deze instelling was de eerste stap tot een vertegenwoordigend stelsel. Bij de staatsverandering, maakten de inwoners zich de in *Engeland* uitgebrokene onlusten ten nutte, om eene door de regering verlangde belasting te weigeren; deze weigering had ten gevolge, dat de raad opgeheven, en de onbepaalde magt weder ingevoerd werd. Na lange vertogen bragten het de planters eindelijk daarheen, dat GEORGE II., hun in het jaar 1728, eene constitutie toestond. Het eiland verbond zich, jaarlijks eene schatting van 8000 p. st. aan *Engeland* te betalen. De Regering bestaat uit den Gouverneur, die veel magt bezit; en in naam des Konings, alle deszelfs regten uitoefent, en uit eene vergadering, die in twee afdeelingen gesplitst is, in de raad, welke uit 12 leden bestaat en te gelijker tijd als staatkundig wetgevend ligchaam het aristocratisch belang vertegenwoordigt, en in de zoogenaamde *assembly*, welke 45 leden telt, die alle 3 jaren door de vrije inwoners van het eiland op nieuw gekozen worden. In deze vergadering, welke te *Kingston*, de hoofdstad, in de maand October bijeen komt, hebben dikwijls vrij levendige redetwisten plaats.

Godsdienst. De Anglikaansche kerk is de heerschende op *Jamaika*. Te *Kingston* is ook eene Presbyteriaansche Gemeente, en de Katholijken hebben er eene kapel, en de Methodisten, Anabaptisten enz. hunne bidhuizen, alsmede de Joden een Godshuis.

Statistiek. De volgende opgaven geven een overzigt der toenemende vorderingen, welke de landbouw, de bevolking en de handel op Jamaika, sedert negentien achtereenvolgende eeuw, gemaakt hebben:

1673. Bevolking. Blanken . 7,768.
— Slaven . 9,504.

De hoofdvoortbrengselen van het eiland bestonden op dat tijdstip in Katoen en Indigo; het verbouwen van Suikerriet was naauwelijks begonnen. Men hield zich ook bezig met het bereiden van huiden.

1722. Suiker . 14,000 oxhoofden.

1734. Bevolking. Blanken . 7644.
— Slaven . 85,546.
— Vee . 76,071 stuks.
— Suiker . 25,000 oxhoofden.
— Rum . 16,000 vaten.

1758 — Blanken . 17,000.
— Slaven . 166,914.
— Vee . 135,773 stuks.
— Suiker . 55,761 oxhoofden.
— Rum . 26,562 vaten.

1804. Blanken . 30,000.
— Slaven . 340,000.
— Vee . 300,000 stuks.
— Suiker . 130,000 oxhoofden.
— Rum . 60,000 vaten.
— Koffij . 18,000,000 balen (1-1½ centr.)

Suikerriet bevat 1,011,624 acres land.
639,000 zijn met Suiker beplant.
181,600 met Koffij, Piment, Katoen enz.
280,000 [illegible]
[illegible] zijn onbebouwd.
te zamen [illegible] acres.

De acre-land kost 70 tot 80 p. st. op het gebergte maar 5 p. st.

Belastingen. De aanmerkelijkste belasting is het hoofdgeld, hetwelk van de slaven en lastdieren geheven wordt, die in dezen gelijk gesteld worden. Ook het land en de grond is belast, alsmede de rijtuigen, welke niet tot gebruik van den landbouw zijn.

Het bedrag der gezamenlijke belastingen beloopt jaarlijks 280,000 p. st.

Handel. De jaarlijksche uitvoer naar *Groot-Brittannien en Ierland*, wordt op . . . . . 5,000,000 p. st. geschat; die naar andere landen op . . . . . 400,000 - -

Geheele uitvoer 5,400,000 p. st.

De invoer uit *Groot-Brittannien*, welke grootendeels in fabriek-waren bestaat, bedraagt. . . . . 2,000,000 p. st.
Die uit andere landen, in meubelen, levensmiddelen en vee bestaande, beloopt . . . . . 1,000,000 p. st.

Geheele invoer . 3,000,000 p. st.

Het getal tonnen der schepen, die tot den handel van het eiland, van den 29. September 1816, tot den 29. September 1817 gebruikt werden, beliep voor *Groot-Brittannien* op . . . . . 101,368 tonnen.
Noord-Amerika op . . . . . 56,411 —
West-Indien en *Zuid-Amerika* . . . . 15,557 —
Tot den handel op de kusten werden gebruikt 3,109 —
Bedrag der vaartuigen, die ten gevolge der acte van vrije scheepvaart in de haven van *Jamaika* werden toegelaten. 13,121 —

189,563 tonnen.

Alle menschenvrienden zullen met genoegen vernemen, dat het lot der slaven, ten gevolge der door de Engelsche Regering gemaakte verordeningen, met ieder jaar verbetert.

Hoogste stand van den Thermometer te *Arnhem*:
Zaturdag 12. Aug., 73½° Fahrenheit.
Zondag 13. — 73° —
Maandag 14. — 80° —

ARNHEM, den 12. Augustus.
Het water is hoog in den Rijn van de Paal:
Den 14. Aug. 1 El 7 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D
Den 15. dito 1 El 6 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 10 D

Getrouwd:

Z. R. A. REIJERS,
van *Arnhem*,
en
M. van EMBDEN.

Den Huize de Heegh,
den 10. Augustus 1826.

ARNHEM, den 6. Augustus 1826. Heden nadenmiddag overleed alhier, in den ouderdom van 32 jaren, Jonkheer en Mr. *JOHAN ARNOLD EMILIUS WILLEM VAN RAPPARD*, in leven lid van de Ridderschap der Provincie *Gelderland*, Wethouder der Stad *Arnhem*, Plaatsvervangend Regter in de Regtbank en praktiserend Advokaat aldaar.

ARNHEM, den 6. Augustus. Door een treffend toeval overleden heden alhier, *ANNA MARGARETHA THEODORA HELENA JOHANNA WILHELMINA en JOHAN ALEXANDER*, beide in den jeugdigen ouderdom van 14 en 7 jaren, gebleden [illegible] en eenige Zoon van

[illegible] M. WEERTS,
geb. van der Nijpoort.

---

† † † BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *NYKERK* presenteren op Donderdag den 17. Augustus 1826, des middags ten 12 ure, op de Zaal van het Raadhuis, aan den minstaanmenenden aan te besteden: het ONDERHOUD der LANTAARNS en het VERLICHTEN dezer Stad en Haven, gedurende den jare 1827.

De Condition dezer Aanbesteding liggen ter Secretarie ter visie.

Nykerk, den 5. Augustus 1826.

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
E. G. ARDESCH.
Ter Ordonnantie,
J. FREZIER.

† † † Mr. *JACOB NYHOFF*, Notaris te *Arnhem*, qq., is voornemens, op Woensdag den 30. Augustus 1826, des avonds ten 6 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek op hoogen te doen inzetten om veertien dagen daarna, zijnde Woensdag den 13. September van dat jaar, bij toeslag aan den meestbiedenden te worden verkocht:

Het LANDGOED, *DREIJEN* genaamd, alleraangenaamst en zeer geschikt tot uitoefening der Jagt gelegen in het laagchendste gedeelte van de Provincie *Gelderland*, Gemeente *Oosterbeek*, drie kwart uurs van de Stad *Arnhem*, aan den Straatweg van daar op *Utrecht* en aan de andere zijde zeer nabij den nieuw aan te leggen Straatweg van *Arnhem* op *Amsterdam*, zijnde dit Goed omringd van de Landgoederen *Mariendaal*, *den Ligtenbeek*, *Hartsheim*, *den Heumalschen Berg* en *den Oorsprong*, bestaande in deszelfs zeer bewoonbare, onlangs gedeeltelijk nieuw gebouwde HUIZINGE, voorzien van drie BENEDEN KAMERS, KEUKEN, KELDER, hebbende vier BOVENKAMERS, ZOLDERS, DOMESTIQUEN KAMERS en verders GEMAKKEN, waaronder eene POMP van het allerzuiverst Bronwater, afzonderlijke STALLING en BERGPLAATS voor verschéidene Paarden en Rijtuigen, Schuren, extense TUIN en BOOMGAARDEN met exquise

VRUCHTBOOMEN; — PACHTHOEVEN, waaronder die, welke aan het Heerenhuis annex is, is voorzien van eene BERGSCHUUR en twee BERGEN; voorts twee SCHAAPSCHOTTEN, nevens SCHAAPSDRIFT, BOUW- en WEIDE-LANDEN, DENNEN-, ELZEN- en AKKERMAALS-BOSSCHEN, Opgaande EIKEN-, BEUKEN-, PEPPELEN- en ander HOUT, LANEN, WATERPARTYEN, waarvan de Bronnen zich op het Goed zelve bevinden. Zijnde een en ander groot te zamen ongeveer 40 Bunders.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris *NYHOFF*, in de *Bakkerstraat* te *Arnhem*, alwaar de Veil-Conditien 8 dagen voor den inzet dagelijks voor een ieder ter lezing zullen liggen; terwijl die, welke bezigtiging en aanwijzing begeert, zich kan adresseren bij den Waardsman *VISSER*, aan den Straatweg in eene der woningen, tot dit Goed behoorende.

† † † Mr. *JACOB NYHOFF*; Notaris te *Arnhem*, qq. is van meening op Woensdag den 30. Augustus 1826, des avonds ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek op hoogen te doen inzetten, om veertien dagen daarna, zijnde Woensdag den 13. September van dat jaar, ter zelver uur en plaats, aan den meestbiedenden te worden verkocht:

Twee en een halve Schaar en dan nog zes een zesde Schaar, in de WEIDE, *de Lange Weide* genaamd, groot ongeveer 5 Bunders, 10 Roeden en 95 Ellen, gelegen vooraan in het *Arnhemsche Broek*, zijnde omtrent noord den Molen van Mevrouw de Douairière *BRANTSEN*, zuid den Heer *HAMMING*, oost de eerstgemelde en west de Broekstraat.

Nadere informatien en inzage der veil-conditien, zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, in de Bakkerstraat, te *Arnhem*.

† † † Mr. *JACOB NYHOFF*, Notaris te *Arnhem*, qq. is van meening op Woensdag den 30. Augustus 1826, des avonds ten 6 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, publiek op hoogen te doen inzetten, om veertien dagen daarna, zijnde Woensdag den 13. September van dat jaar, aan den meestbiedenden te worden verkocht:

Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen *Arnhem*, op de *Koornmarkt*, Wijk C. No. 172, bewoond door den Verwer *EGBERT EGBERS*.

Nadere informatien en inzage der condition zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

§ § § *A. B. JACOBSON*, Notaris te *Lunteren*, zal in het Posthuis aldaar, in het openbaar, ingevolge de Wet van den 10. Junij 1816, verkoopen:

1. Een HUIS, HOF, met verdere GETIMMERTEN, benevens 3 bunders, 31 roeden BOUW-WEIDE-, DRIEST- en TURFLANDEN.
2. Een HUYS, HOF, met verdere GETIMMERTEN, en 14 bunders, 64 roeden BOUW-, WEIDE, DRIEST- en TURFLANDEN.
3. Een hoek BOUWLAND, *het Elkelenstuk*, groot 1 bunder.
4. Een WEIDELAND, *de Start*, groot 2 bunders, 11 roeden; alles gelegen in de *Kleine Veen*, onder *Lunteren*.
5. Een HUIS, *de Groote Goor*, HOF, twee BEEGEN, VARKENSCHOT, SCHUUR en SCHAAPSHOK, en 31 bunders, 12 roeden en 34 ellen BOUW-, WEIDE, HOOI- en DRIESTLANDEN, en verder onbehoorende TURFVEENEN.
6. Een BAGGERVELD, *het Lage Gat*, groot 1 bunder en 39 roeden.

Alles gelegen onder *Lunteren* en *Ede*.

7. Een WEIDELAND, in *het Maanderbroek*, onder *Ede*, groot 63 roeden en 85 ellen.
8. Een WEIDELAND, in *het Nyland*, onder *Wageningen*, groot 42 roeden en 57 ellen.

En ongeveer 200 stuks EIKEN-, YPEREN en PEPPELEN BOOMEN, staande op gemelde Erven.

De inzet zal plaats hebben op Woensdag den 16. dezer, des voormiddags te 10 uren en de toeslag 14 dagen daarna, ter zelver uur. — Iemand nader onderrigt begeerende, verwoege zich bij gemelden Notaris, ten wiens Kantore acht dagen voor den inzet, de voorwaarden van verkoop voor een ieder ter lezing liggen.

§ § § Mr. *E. GARDESCH*, Notaris te *Nijkerk*, zal, ten huize van Mejuffrouw de Weduwe *KOS*, in het Logement *de Roskam* alldaar, in het openbaar verkoopen:

Een Hecht en Sterk HUIS, voorzien van drie ruime Heer goede logeable BENEDEN KAMERS, twee BOVEN KAMERS, vier ZOLDERS, twee KELDERS, een ruime en twee kleinere KEUKENS met FOURNUIZEN, een POMP, gevende uitmuntend Water, en een REGENBAK, eene groote SCHUUR, waarin eene goede PAARDENSTAL, mitsgaders eene LOOTS, alsmede eenen grooten TUIN met differente exquise VRUCHTBOOMEN; staande en gelegen in de Stad *Nijkerk*, Provincie *Gelderland*, vooraan in de Holkerstraat bij de Gereformeerde Kerk, met eene Vrije Steeg, voorzien van eene dubbele Poort, naast het Huis; — zijnde dit Perceel niet alleen geschikt voor een particulier Woonhuis, maar ook voor een zeer goed Logement; alles met Paasschen 1827 te aanvaarden.

De inzet zal plaats hebben op Dingsdag den 22. Augustus 1826 en de toeslag op den 5. September daaraanvolgende, telkens des voormiddags ten elf ure.

De Koops-Conditien en bewijzen van eigendom zullen drie dagen voor den Inzet ten Kantore van den bovengemelden Notaris voor een ieder ter lezing liggen.

† † † Mejuffrouw de Weduwe *A. PYPERS*, presenteert op *Donderdag den 3. Augustus* 1826, des avonds om 7 uren, ten huize van *H. Kos*, Kasteleinesse in de *Roskam* te *Nijkerk*, te doen inzetten, 14 dagen daarna *den 17. dito bij den Toeslag*, te verkoopen:

1. Een Hecht en Weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Nijkerk*, op den hoek van de Langestraat en het Kerkstraatje, waarin sedert zeer vele jaren eene welbeklante Apotheek geëxerceerd wordt. En
2. De APOTHEEK hiervoren gemeld, met alle de daarin voorhanden zijnde WAREN, INGREDIENTEN en hetgeen verder tot eene compleete Apotheek behoort.

Een en ander is drie dagen voor den inzet te bezigtigen, en zijn informatien omtrent den Verkoop verkrijgbaar bij den Notaris Mr. *E. G. ARDESCH*, te *Nijkerk*.

§ § § Men is van meening, om door den Openbaren Notaris † † † Mr. *C. L. PYTTENCK*, residerende te *Nunspeet*, in de Herberg *het Hert*, dinsdags *Nunspeet* te doen verkoopen:

Een ERVE en GOED, *de Hulhorst* genaamd, gelegen in de Buurtschap *Hulhorst*, onder het Kerspel *Nunspeet*, bestaande *Ermelo*, aan den Grooten Weg van *Harderwijk* op *Elburg* en *Zwolle*, bestaande in eene BOERENWONING, twee BAKBERGEN en WAGENSCHUUR, twee SCHAAPSSCHOTTEN en verdere GEBOUWEN, voorts in OPGAANDE BOOMEN en AKKERMAALSBOSSCHEN, ongeveer twaalf Bunders BOUWLAND, achttien Bunders WEI- en HOOILAND, mitsgaders zeer uitgestrekte HEIDE- en PLAGGERIEDEN.

De inzaat zal plaats hebben op Vrijdag den 25. Augustus 1826, en de toeslag op Vrijdag den 8. September daaraanvolgende, telkens des voormiddags ten elf ure.

De Koopsvoorwaarden en bewijzen van eigendom zullen acht dagen voor den inzaat, ten Kantore van den bovengenoemden Notaris, op de *Groote Bunte* bij *Nunspeet*, voor een ieder ter lezing liggen.

§ § § *H. MEY METTENBRINCK*, Notaris te *Barneveld*, zal op Donderdag den 31. Augustus 1826, des voormiddags ten tien ure, ten huize van *K. van ESSELD*, te *Terschuur*, onder *Voorthuizen*, op Dag, verkoopen: 45 Perceelen extra zware opgaande EIKEN- en BEUKEN BOOMEN, staande op de Hofsteden *Wenneveld* en *Blinkenhoef*, in *het Zwartebroek*, onder *Voorthuizen*, nabij de Straatweg, kunnende gemakkelijk per As of te Water vervoerd worden, en zijnde deze Boomen waaronder velen houdende 2½ ellen in de vorte en 17 ellen lengte, bewerkbaar Hout, bekender geschikt voor Molenassen, Bergroeden, Stijnders, Heipalen, Balken, Mast-, Sluis- en Bintwerken, enz.

ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPYEN.

Wij Ondergeteekenden, *Commissarissen van de Onderlinge Brand-Waarborg-Maatschappijen*, onder directie van den Heer JACOB DE JONG, te Amsterdam gevestigd, hebben het genoegen om de daarbij belanghebbende te berigten: Dat de Rekening en Verantwoording van de Directie en Administratie, door denzelven Heer Directeur over het jaar 1825, omtrent deze Maatschappijen gehad en gehouden, aan ons Ondergeteekenden, in tegenwoordigheid van Heeren Correspondenten en Deelgenooten, op heden is gedaan en daarbij tevens door Zijn Ed. aan ons overgelegd een allezins naauwkeurig overzigt van den tegenwoordigen staat dezer Inrigting, en dat het een en ander, wederom alle bewijzen van juistheid in zich bevattende, met onze volle goedkeuring is bekrachtigd geworden. Tevens is de dagelijksche toeneming der gewaarborgde Voorwerpen een overtuigend bewijs van het vertrouwen van het Publiek, ook zonder onze aanbeveling, genoegzaam opgeleverd.

Amsterdam, den 10. Augustus 1826.

Mr. P. A. VAN HOETZELAER.
Mr. [illegible] HALL.
GE[illegible] DOMMER.
Commissarissen.

§ § § Op een Buitenplaats in de nabijheid van *Arnhem*, wordt gevraagd, [illegible] een TUINMAN, gehuwd [illegible] anderen, beide van goede Attestatien van een goed onberispelijk [illegible] voorzien; de man de Broeijerij, het Snoeijen en Groeijen [illegible] goed verstaande, en de vrouw de Melkerij en het Huishoudelijke waarnemen. Adres met gefrankeerde brieven bij den Boekhandelaar *P. NYHOFF*, te *Arnhem*.

† † † De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij in voorraad heeft en komen koop aanbiedt alle soorten van maasthoudende FLESSCHEN en KRUIKEN; de Flesschen voor civielen prijs en de Kruiken à 5 cents het stuk. Ook zijn bij hem te bekomen TAPSCHE KURKEN voor Kruiken, à 30 en 60 cents de 100.

J. S. [illegible] DT,
Sluiter in Gedistilleerd, in de Plaggenmakersstraat, Wijk C. No. 380.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.